

18996

Ի. ՏԵՍԵԼՄԱՆ

ԱՄՐԱՊՆԴԵՆՔ == ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ ԿԱՊԸ

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ
ԿԵՆՏԿՈՍԻ III ԸՆԴԼԱՅՆՎԱԾ
ՊԼԵՆՈՒՄՈՒՄ

(12 ապրիլի 1935 թ.)

327.3
S-33

Ի. ՏԵՍԵԼՄԱՆ

27 SEP 2006

15 JAN 2010

327.3
5-33

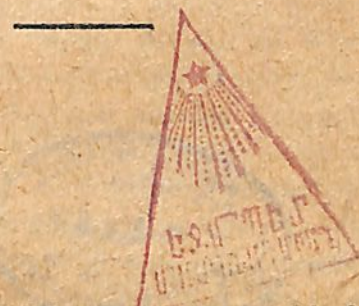
ԱՄՐԱՊՆԴԵՆՔ — ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ ԿԱՊԸ

Յնդարդի տպարան Լենինականում
պատվեր 1869, տիրաժ 1000 քր.
Գլավիտ 227

ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ
ԿԵՆՏԿՈՍԻ III ԸՆԴԼԱՅՆՎԱԾ
ՊԼԵՆՈՒՄՈՒՄ

(12 ապրիլի 1935 թ.)

19510

Պատ. խմբագիր՝ Գ. ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Թարգմանիչ՝ Հ. ՄԱՋՄԱՆՅԱՆ

Հրատարակություն ՄԱՊՐԻ Հայաստանի Կենտրոն
1935 թ. Յերեվան

Տեղադրվել տպարանի կենտրոնականում
պատվեր 1860, ախրած 1000 ար.
Գլխավոր 227

38189-62

Նորհրդային Միության ՄՈԳՐԻ դաստիարակչական աշխատանքի վողջ սխառեմում վճռական տեղերից մեկը պատկանում է ինտերնացիոնալ կապին: Կազմակերպելով մեր ինտերնացիոնալ կապը ՄՈԳՐԻ արտասահմանյան սեկցիաների և յենթաշեֆ քաղաքատարեկյալների հետ, մենք վողջ աշխատելի աշխատավորներին ծանոթացնում ենք սոցիալիստական շինարարության նվաճումներին և նպաստում ենք միջազգային պրոլետարական համերաշխության ամրապնդման:

Ինտերնացիոնալ կապի ասպարեզում մեր այժմյան աշխատանքն ինչ առանձնահատկություն ունի, ինչպիսիք և տարբերվում անցյալ տարիների աշխատանքից: Այդ տարբերությունն այն է, վոր մեր յերկրում փոխված դրությունն համապատասխան՝ մեր ինտերնացիոնալ նամակագրության բովանդակությանն այժմ բարձրանում է մի նոր, բարձրագույն աստիճանի: Վերջին տարիներս մեր յերկրը միլիոնավոր աշխատավորների ու ջանքերի միջոցով, բոլշևիկների լենինյան մեծ կուսակցության ղեկավարությամբ, դարձավ հաղթական սոցիալիզմի յերկիր:

1921 թվականին Լենինն ասում էր. —

«Այժմ միջազգային հեղափոխության վրա մենք զբաղվորապես ներգործում ենք մեր սխառական քաղաքականությամբ: Բոլորը նայում են Նորհրդային ուսանողական հանրապետության վրա, բոլոր յերկրների բոլոր աշխատավորներն առանց վորյեվե բացառության և առանց վորեկ չավազանցության: Այդ ձևով և բերված... Այդ ասպարեզում պայքարը ծավալված է համաշխարհային մաշտաբով: Կվճռենք մենք այդ խնդիրը — և այդ դեպքում միջազգային մաշտաբով կշահենք ստուգապես և վերջահանորեն: Այս պատճառով արև»

տեսական շինարարութեան հարցերը մեզ համար միանգամայն բացառիկ նշանակութիւն են ստանում 1) :
Լենինի դրած խնդիրն այժմ լուծված է :

Այն դադարաւոր, վորի մասին յերազում էյին դարերի ընթացքում, այժմ կենսագործված է բոլորէկներէ կողմից :
Հիմա մենք կարող ենք և պետք է մեր նամակներում ցույց տանք արտասահմանյան պրոլետարիատին, — «Դուք ուզում եք զիտենալ, թե ինչ է սոցիալիզմը և արդյոք նարաւոր է առանց շահագործողների, առանց կապիտալիստների ու գործարանատերերի անտեսակարգ կառուցել : Նայեցեք Խորհրդային Միութեան, մեր կյանքին, և դուք կսկսենք, վոր սոցիալիզմն արդեն գոյութիւն ունի : Նա վերջնականորեն ու անդարձ հաղթանակել է յերկրաւորի մեկ վեցերորդ մասում» :

Մեր պարտականութիւնն է Խորհրդային Միութեան հաջողութիւնները զարձակել միջազգային պրոլետարիատի սեփականութիւնը, սահմանելով, ամրապնդելով ու ընդլայնացնելով մեր յեղբայրական ինտերնացիոնալ կապը ՄԱՊՐԻ արտասահմանյան կազմակերպութիւնների և կապիտալիզմի կալանավորների հետ : Այդ հաջողութիւնները իբրեւ Խորհրդային Միութեան բանվոր դասակարգի լարված պայքարի արդյունք, մի մեծ գենք են այն պայքարում, վոր մղվում է աշխատավորների համերաշխութեան միասնական ֆրոնտի համար, վորջ աշխարհում կոմունիզմի հաղթանակի համար :

Անհրաժեշտ է, վոր ՄԱՊՐԻ անդամներն իմանան կապիտալիստական յերկրներում տիրող դրութիւնը և այն պայմանները, վորոնց մեջ բանվոր դասակարգն ու գոյութիւն հարստահարված մասսաները պայքարում են կապիտալիզմի դեմ : ՄԱՊՐԻ անդամները պետք է միանգամայն պարզ պատկերացում ունենան այն մասին, թե ինչ է կատարվում Խորհրդային Միութեան սահմանն յից դուրս, ինչ է կատարվում յուրաքանչիւր կապիտալիստական յերկրում : Այդ խնդրի լուծումը զգալի չափով կհեշտանա :

1) Լենին, Կ. XXVI, էջ 410—411, 8-րդ հրատ. (ռուս)

յիթի մեր կազմակերպութիւնները հմտութեամբ ոգտագործեն ինտերնացիոնալ կապը :

II

Ինտերնացիոնալ կապի նախնական, մասսայական և ամենաժողովրդական ձևը նամակապրութիւնն է, վոր Մուրի բջիջներն ու կոմիտները ունենում են արտասահմանյան յեղբայրական կազմակերպութիւնների ու յենթաշէֆ քաղբանտարկյալների հետ : Մեղանում տարեց-տարի քանակով ու վորակով ամրապնդվում է ինտերնացիոնալ կապի այդ ձևը : Մեր նամակները հզոր միջոց են կապիտալի կայանավորներին բարոյական ոգնութիւն հասցնելու համար : Յես անհրաժեշտ էմ համարում այդ կապակցութեամբ շաշափել մի քանի հարցեր, վորոնք վերաբերում են աշխատանքի այդ ձևին, — հարցեր, վոր պլենումը չի կարող մի կողմ թողնել :

Վերն է մեր կազմակերպութիւնների կողմից արտասահմանյան կազմակերպութիւնների ու յենթաշէֆ քաղբանտարկյալների հասցելով նամակներ ուղարկելու հիմնական նպատակը : Այդ նպատակն է ցուցադրել Խորհրդային Միութեան կյանքն իր վողջ բազմազանութեամբ, առանձին գործարանների, կոյտնտեսութիւնների, դպրոցների և այլ ձեռնարկութիւնների աշխատանքի կոնկրետ որինակներով : Այդ նամակները պետք է գրված լինեն այնպես, վորպեսզի նրանք, ում հասցեագրված են, միանգամայն պարզ պատկերացնեն բանվորների, կոյտնտեսականների, Խորհրդային ծառայողների կյանքը ԽՍՀՄ-ում, մեր մոպրական կազմակերպութիւնների գերը, աշխատանքն ու պայքարը :

Արտասահմանում բացառիկ ուշադրութեամբ են վերաբերվում մեր նամակներին : Բերեմ մի որինակ : ՄԱՊՐԻ ամերիկական սեկցիայի կենտկոմը գրում է իր բջիջներից մեկին. —

«Ահա մի նամակ ևս Խորհրդային Միութեան մոպրական բջիջից : Այդ նամակը բանվորների ձբի բուժա-

բանի մալրականներինց եւ Նամակում գրված է, թե ինչպես եւ պահպանվում բանվորների առողջութունը, Խորհրդային Միության մեջ ինչպես են օտարում բժշկները, նամակում ասված է, թե ինչպես եւ կատարվում մալրական աշխատանքն այդ բուժարանում: Մեր խմբակային ժողովում կարդացեք այդ նամակը: Դաստիարակչական աշխատանքի ղեկավարները պետք է նախապատրաստվեն այդ հարցի քննարկման: Ապա հատուկ նշանակված մի հանձնաժողովի հանձնարարեցեք ձեր կազմակերպած գրույցի հիմունքով պատասխան գրել ՄՈՊՐԻ բժիշկին»:

Յյս որինակը ցույց է տալիս, թե մեր նամակներն ինչ մեծ դեր են խաղում արտասահմանում մեր կազմակերպությունների ազդեցություն—պրոպագանդիստական աշխատանքի մեջ: Այդ մեզանից պահանջում է նամակները կազմել խիստ մեծ ուշադրությամբ ու խնամքով:

Ո՞վ կարող է և պետք է նամակներ գրի արտասահմանյան կազմակերպությունների ու յենթաշեփ քաղաքատարեկյանների հասցեով: ՄՈՊՐԻ յուրաքանչյուր բժիշկ կարող է նամակներ գրել: Մեզանում, ԽՍՀՄ-ում, այդ բժիշկների թիվը մոտ 100 հազար է: Սակայն ԽՍՀՄ-ի ՄՈՊՐԻ կենտրոնի պլենումում մեզ պետք է հետաքրքրի հետևյալ հարցը.— վո՞ր ձեռնարկությունների մոպրական բժիշկները պարտավոր են և պետք է առաջին հերթին նամակներ ուղարկեն արտասահմանյան կազմակերպություններին ու յենթաշեփ քաղաքատարեկյաններին: Այդ պետք է անեն այնպիսի խոշոր ձեռնարկությունների մոպրական բժիշկները, ինչպես են՝ նախկին Պուսկովի գործարանը, Տրյոսգորնայա Մանուֆակտուրան, Իժմեկի գործարանը, Ջյատտուտտի գործարանը և այլն, այսինքն այն ձեռնարկությունների բժիշկները, վորոնց պատմությունը ցույց է տալիս բանվոր դասակարգի կյանքն ու պայքարը հեռավոր անցյալում, ցարական Ռուսաստանում, նաև Հոկտեմբերյան հեղափոխության ժամանակ, նաև սոցիալիզմի համար մզվող պայքարի այսօրվա եռապում, յերբ ցայտուն

որինակներով կարելի չի ցույց տալ, թե ինչպես փոխվել է բանվորների կյանքը:

Պետք է նամակներ գրեն սոցիալիստական նոր հուկաների,— Ստալինգրադի տրակտարագործարանի, Մոյոտովի անվան, Կորկու գործարանի, Դնեպրոդեսի, Իվանովյի կոմբինատի, Ռոստովի գյուղատնտեսական մեքենաների գործարանի, Մոսկվայի՝ Ստալինի անվան ավտոգործարանի և այլ ձեռնարկությունների բժիշկները, ձեռնարկություններ, վորոնք դատարկ տեղերում ստեղծվեցին բանվոր դասակարգի ձեռքով, բոլշևիկների ձեռքով, բոլշևիկների ղեկավարությամբ և մոպրականների մասնակցությամբ:

Պետք է գրեն այնպիսի ձեռնարկությունների, հիմնարկների ու կազմակերպությունների բժիշկները, վորոնք չկան կապիտալիստական յերկրներում: Յես նկատի ունեմ քաղխորհուրդները, կոլտնտեսությունները, խորհանտեսությունները և այլն:

Կապ հաստատել ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան կազմակերպությունների հետ,— սո պետք է լինի այդ բոլոր ձեռնարկությունների ՄՈՊՐԻ բժիշկների առաջին խնդիրներից մեկը:

Ի՞նչը պետք է լինի մեր նամակների բովանդակությունը: Մեր նամակների մեծ մասի հիմնական թերությունն այն է, վոր դրանց մեջ շատ են բնականուր ֆրազները և քիչ են կոնկրետ, փաստացի նյութերը: Ճիշտ է, գրում են, թե ինչ է ձեռք բերված, բայց չեն գրում, թե այդ ինչպես է ձեռք բերված, սահմանափակվում են պատկերավոր ֆրազներով և համալսարնային հեղափոխության համար պայքարելու մերկ կոչերով: Մեր նամակներում մենք պետք է այժմյան կյանքը համեմատենք մինչ հեղափոխությունը յեղած կյանքի հետ, մենք պետք է ցույց տանք, թե ինչ է տվել մեզ պրոլետարիատի դիկտատուրան և վերջապես, ցույց տանք մեր հետագա հաղթական առաջարժման հեռանկարները: Մենք պետք է մեր իրականությունը համեմատենք արտասահմանի կապիտալիստական իրականության հետ:

Իսկ ի՞նչպես ենք մենք նամակներում ցույց տալիս մեր հարվածայիններին, սոցիալիստական աշխատանքի հարվածայիններին, մեր սոցիալիստական հայրենիքի նշանա-

վոր մարդկանց: Մինչև այժմ մենք դեռ չենք սովորել ցույց տալ մեր հերոսներին, մեր հարվածայիններին:

Քերում եմ մի որինակ: Մի ԲՈՒՀ-ի Մուպրի բլիշք գրում է Ռուսինիայի Դոֆտանի բանտի քաղաքապետարկյալներին. —

«Մեզանում աշխատում է փլիստիպուլթյան մի պրոֆեսոր, վորի կենսագրությունը խիստ նշանավոր է: Ծնվել է 1899 թվին, անցյալում յեզել է բառարակուհի և ծծմայր, ուսումն սկսել է 1923 թվին Պրոլետարական վոլչույնով՝ „Յեռանկյունի“:

Անա թե ինչպես են ցույց տրվում մեր հերոսները: Նույնիսկ ազգանունն էլ չկա: Չկան նույնիսկ կենսագրական տվյալներ, ել չխոսենք այն մասին, վոր հարկավոր եր տալ կենդանի պատկերն այդ բառարակուհու, վորը դարձել է խորհրդային գիտնական:

Յերկրորդ որինակ: Նախկին „Ելեկարոդելու“ № 10 դորժարանի ՄՈՊՐԻ բլիշք (Լենինգրադ) գրում է Դանիայի ՄՈՊՐԻ սեկցիային. —

«Մեր արտադրության մեջ կա 346 բանվոր, սրանցից ՄՈՊՐԻ անդամ են 214 հոգի, անդամավճարները հավաքված են 95 տոկոսով, ինչպես և շեֆական աասը կոպեկը: Մասաների մեջ բացատրական մեծ աշխատանք ենք կատարում ինտերնացիոնալ դաստիարակության ասպարեզում:»

Մյուսհետև գալիս են կոչերը, խոստումները և այլն: Հարց է ծագում, այդպիսի նամակն ի՞նչ կարող է տալ արտասահմանյան պրոլետարիատին:

Մենք պետք է մեր նամակները դարձնենք խորհրդային Միության հաղթանակների ու նվաճումների պրոպագանդի ամենասուր և հզոր գեղեցիկ մեկը: Նամակներն իրենց բովանդակությամբ պետք է լինեն միանգամայն դադափարական և առավելապես հատկանալի նրանց համար, ում ուղարկվում են: Մենք պետք է աշխատենք, վոր արտասահմանյան մուպրականներն ու կապիտալի կալանավորները, մեզանից նամակներ ստանալով, կարողանան դրանց շնորհիվ բոլորովին պարզ պատկերացնել մեր խորհրդային կյանքը, վոր լիարյուն է, մատաղ, զվարթ ու առողջ: Բացի

դրանից, նրանք իմանան, թե ՄՈՊՐԻ անդամներն ինչպես են մասնակցում այդ կյանքի կառուցման, այդ առքողջ մեծ, բարդ աշխատանքին:

Անհրաժեշտ է, ընկերներ, մեր ինտերնացիոնալ նամակագրության ընթացքում խուսափել յերկու ծայրահեղություններից. առաջին ծայրահեղությունն այն է, յերբ գրում են միայն այն մասին, թե ինչ է անում ՄՈՊՐԸ և ինչպես են աշխատում բլիշները, — առանց անդրադառնալու միջուկ հարցերին: Յերկրորդ ծայրահեղությունն այն է, յերբ բոլորովին վոչինչ չեն գրում իրենց մուպրական աշխատանքի մասին: Այդ յերկու ծայրահեղությունները տեղ ունեն մեր աշխատանքում: Յեվ ի հարկե, դրանք պետք է վերացվեն:

Յես պարտք եմ համարում պիտումում հաղորդել, վոր մեր մի շարք կազմակերպությունները, վորոնք նամակներ են ստացել արտասահմանյան յերաջրական կազմակերպություններից ու յենթաշեֆ քաղաքապետարկյալներից, բոլորովին պարտավոր չեն զգում իրենց՝ պատասխանելու այդ նամակներին:

Որինակ՝ Ոգեսայի «Հունվարյան ապստամբություն» գործարանի ՄՈՊՐԻ կոմիտեն ընթացիկ տարվա հունվարին Ֆրանսիայի Կարմիր ոգնության մի ստորին կազմակերպությունից ստացավ նամակ, վորով առաջարկվում եր ինտերնացիոնալ կապ հաստատել: Չնայելով յերկու անգամ արված հիշեցումներին, պատասխան չուղարկվեց:

Մոսկվայի՝ ընկ. Կալանովիչի անվան կաշեգործարանի ՄՈՊՐԻ կոմիտեն ս/թ. հունվարի 10-ին նամակ ստացավ Կարմիր ոգնության Բազելի կազմակերպությունից (Շվեյցարիա): Չնայելով մի շարք հիշեցումներին, պատասխան չուղարկվեց:

Ստալինգրադի տրակտորագործարանի ՄՈՊՐԻ կոմիտեն 1934 թ. սկզբին քաղաքապետարկյալ ընկ. Պրանկից բստացավ մի նամակ, վորով լնկ. Պրանկը խնդրում եր հաղորդել իրենց գործարանի աշխատանքի ու կյանքի մասին: Մի շարք պահանջներից հետո, մի քանի ամիս անց, յերբ ընկ. Պրանկն արդեն ազատված եր, մենք ստացանք պատասխանը:

Վրաստանի ՄՈՊՐԻ կենտկոմը 1934 թվականի նոյեմբերին նամակ և նյութեր ստացավ Կուրայի Կարմիր

ողնությունից միջազգային հեղափոխական մրցության մասին: Մնացած յերկու ամիս, պատասխան չկա: Այնուհետև մեր վրացական կազմակերպությունը ստանում է յերկրորդ նամակը: Մնցնում է ելի յերկու ամիս, պատասխան չկա, չնայելով մեր հաճախակի պահանջներին, և միայն վերջերս մենք պատասխան ստացանք այն դեպքից հետո, յերբ Վրաստանի կոմկուսակցության կենտկոմին հաղորդեցինք Վրաստանի ՄՈՊՐԻ կենտկոմի այդ վրդովեցուցիչ, միանգամայն անթույլատրելի վերաբերմունքը դեպի այն պարտականությունները, վոր նա ունի ինտերնացիոնալ կապի ստաբիլիզացիայի:

Յեա հարց եմ տալիս, ընկերներ, կարելի՞ չէ այսպիսի ծայրահեղության հասնել: Չե՞ վոր այդ կնշանակի չհապանալ Սորհրդային Միության ՄՈՊՐԻ կազմակերպության ամենատարրական պարտականություններն տրտամահմանյան յեղբայրական կազմակերպությունների հանդեպ: Մենք ի՞նչպես պիտի վորակենք տեղական կազմակերպությունների նման վարքը: Սորհրդային ողենքների համաձայն, յեթե մեկ հիմնարկություն խիստ յերկար ժամանակ չի պատասխանում մյուս հիմնարկության հարցումներին, ապա զրանում մեղավոր դեկավարները յենթարկվում են պատասխանատվության, մինչև բյուրոկրատիզմի համար դատի տրվելը: Վոչ պակաս պատասխանատվություն պետք է կրեն արտասահմանյան կազմակերպությունների հետ ինտերնացիոնալ կապը վիժեցնողները, վորպես մարդիկ, վորոնք չեն կատարում իրենց ինտերնացիոնալ պարտականությունները միջազգային պրոլետարիատի հանդեպ:

Մեր տարրական պարտականությունն է առանց ձրգձգման պատասխանել արտասահմանյան կազմակերպություններից ու քաղաքատարկյալներից ստացվող յուրաքանչյուր փաստաթղթին:

Պետք է ձեզ հաղորդեմ, վոր վերջին ժամանակներս հաճախակի յեն դարձել այն դեպքերը, յերբ ՄՈՊՐԻ տեղական կազմակերպությունները պահանջում են հրատարակել նամակներ կազմելու ձեռնարկ, այսինքն յուրատեսակ ճամախագիրք, վորտեղ նամակների նմուշներ լինեն գործառնային, կոլտնտեսային, զպրոցական, ԲՈՒՀերի և այլ

բջիջների համար: Մենք պետք է մերժենք այդ պահանջը, չի կարելի կենդանի գործի մասին դեդատումով զրել:

Ինչ է պահանջվում արտասահմանյան կազմակերպության կամ յենթաշեփ քաղաքատարկյալներին նամակ զրելու համար. պահանջվում է սուր աչք, վորպեսպի իր շուրջը տեսնի նոր կյանքի բարգավաճումը, պահանջվում է ատելություն դեպի անցյալը, պահանջվում է սեր դեպի ներկան, բուշեփիկյան սեր, այն սերը դեպի կյանքը, վորը հնչեց հանդուցյալ Սերգեյ Կիրովի խոսքերում, XVII կուսհամագումարի ամբիոնից: Յեթե կուզեք, ահա թե ինչպե պիտի դեկավարվել նամակներ կազմելու համար: Բացի զրանից, հարկավ, պետք է գրագետ լինել: Այլ կերպ մենք չենք կարող լավ նամակներ զրել: Մենք պետք է նախ քաղաքականապես գրագետ լինենք: Յերկրորդ՝ մենք պետք է լավ գիտենանք մեր մայրենի լեզուն, առանց զրան մենք չենք կարողանա խորապես բովանդակալից, գաղափարապես իրենց բարձրության վրա գտնվող նամակներ զրել: Մեր նամակների լեզուն պետք է լինի պարզ, ճշգրիտ և, վոր զլխավորն է, հանրամատչելի:

III

Մեր ինտերնացիոնալ կապի հիմնական ձևերից մեկը ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան յեղբայրական կազմակերպությունների հետ պայմանագրեր կնքելն է միջազգային հեղափոխական մրցության համար: Աշխատանքի այս ձևատամասում մեր կազմակերպությունն, անկասկած, վորոշ հաջողություններ ունի: 1933 թվին մեր կազմակերպություններն ուղարկել են 18 պայմանագիր, իսկ 1934 թվին — արդեն 47 պայմանագիր:

Վորոշ հաջողություններ ունենք նաև ինտերնացիոնալ կապի առնչությամբ վերցրած պարտավորությունները կատարելու գործում, վորոնք նախատեսվել էին ՈՍՀՄ ՄՈՊՐԻ տեղական կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրերում: Որինակ՝ Լենինգրադի, Մոսկվայի, Բելոռուսիայի, Հեռավոր-Արեվելի, Արեվելյան Սիբիրի կազմակերպությունները հանդես բերին նախաձեռնություն և խոհեմ վերաբերմունք դեպի իրենց պայմանագրերը, վոր

կնքված էրին միջազգային հեղափոխական մրցության համար։ Այդ կազմակերպությունները կարողացան իրենց պայմանագրերը հաջողությամբ մինչև ստորին բլիշները, կարողացան վողջ կազմակերպությունը մոբիլիզացիայի յինթարկել պայմանագրերով ստացած պարտավորությունները կատարելու համար։ Բացի դրանից, Մոսկվան ու Լենինգրադը կարողացան իրենց պայմանագրերի հիմունքով շրջանային կազմակերպություններին մասնակից դարձնել միջազգային մրցությանը։

Այդ ամենն իհարկե չէր կարող դրսևանապես չափազանցապես կազմակերպության վողջ աշխատանքի վրա, մասնավորապես ինտերնացիոնալ կապի աշխատանքի վրա։ Մեր առաջ խնդիր է դրված աշխատանքը կազմակերպել այնպես, վոր վողջ միայն մարդային, յերկրային, քաղաքային, այլ և գործարանային խոշոր կազմակերպությունները նախաձեռնություն հանդես բերեն և իրենք մրցության հրավիրեն ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան ստորին կազմակերպություններին։

Փորձի շահերի տեսակետից յես հարկավոր եմ համարում կանգ առնել գլխավորապես առանձին կազմակերպությունների թերությունների վրա, վորոնք յեղել են աշխատանքի այս ճակատամասում։ Այդ թերությունները պետք է գիտենալ, վորպեսզի չկրկնել։ Ինչնք փաստերին։

Հայաստանի ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի նախադահության 1934 թվի ապրիլի 7-ի նիստի № 4 առձանագրություն։ Ընթացիկ գործեր։ ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան սեկցիաների հետ մրցության պայմանագիր կնքելու մասին։ Վորոցեցին՝ հանձնարարել ընկ. Գեպապչյանին հինգ դրվա ընթացքում մշակել Հայաստանի պայմանագիրը և մտնել մրցության մեջ։

Վերն է այդ վորոշման անձշտությունը։ Ամենից առաջ պայմանագիրը — այդ ամբողջ նախադահություն, և յեթե կողքեք, Հայաստանի ՄՈՊՐԻ ամբողջ կենտկոմի գործն է։ Այնուհետև չի կարելի պայմանագիրը քննարկել ընթացիկ հարցերի թվում։ Բացի դրանից, այդպիսի կարճ ժամանակամիջոցում մի ընկեր չի կարող անել այն, ինչ վոր այստեղ նրան հանձնարարված է։ Ի՞նչ հետևանք ստացվեց։ Այն, վոր տվյալ պայմանագիրը չկազմվեց։ Յեթե կազմվեց էլ, ապա կորավ Հայաստանի ՄՈՊՐԻ կենտկոմի արխիվա-

յին վորևե թղթապանակում, և մինչև հիմա մրցահրավերի պայտասխանը չի ուղարկված։

«Աղբբեջանի ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի 1934 թվի հոկտեմբերի 10-ի № 2 առձանագրություն։ Վորոցեցին.— Պլեթիբի (Ս.Ֆրիկա) Կարմիր ոգնություն սեկցիայի հետ կնքված միջազգային մրցության պայմանագիրը կատարելու համար առաջարկել ինտերկապի ու շեֆություն սեկտորին՝ հրավիրել սեկտորի խորհրդակցություն և առաջնովել ինտերնացիոնալ կապի վերաբերյալ պայմանագրի կատարումը։

Նախ՝ պայմանագրի կատարումը, — այդ վողջ միայն ինտերնացիոնալ կապի սեկտորի, այլև ամբողջ կազմակերպության գործն է։ Իհարկե սեկտորը պետք է մասնակցություն առնեմ, այն էլ ախտիվ մասնակցություն, սակայն դա ամբողջ կազմակերպության գործն է։ Յերկրորդ՝ ինչու՞ վորևե բան առաջարկել այն սեկտորին, վորը չկա, չկա նույնիսկ թղթի վրա։ Դրանից ի՞նչ դուրս յեկավ։ Դուրս յեկավ՝ հետեյալը. — ձիշտ է, պայմանագիրն ուղարկվեց, բայց չկատարվեց։ Այդ պայմանագրից և պարտավորություններից մնաց սոսկ թղթի մի կտոր։

Ահա մի պայմանագիր, վոր կնքված է Հարավ-Արեւելյան յերկաթուղայինների ՄՈՊՐԻ կոմիտեյի կողմից Վյուրտեմբերգի (Գերմանիա) Կարմիր ոգնություն հետ։ Ի պատասխան մեր հարցումին գրում են մեզ. — «Պայմանագրի կատարման ստուգումը հնարավոր չէ, վորովհետև տեղերից չկան փաստաթղթեր»։ Դուրս և գալիս, վոր այդ պայմանագիրը չի տարածվել յերկաթուղում։ Հետո նրանք գրում են. —, Այն մարդիկ, վորոնք ստորագրել են պայմանագիրը, ժխտում են իրենց ստորագրությունը։ Արբիտորը, — յերկաթուղային «Վյուրտեմբերգ» թերթը, նույնպես հայտարարեց, թե վողջինչ չպիտի այս պայմանագրի մասին։

Ի՞նչ է դա, ընկերներ։ Դա ծիծաղեցնում է ձեզ, բայց դառն է այդ ծիծաղը։ Այդ տխուր պատկեր է։ Մեր և արտասահմանյան կազմակերպությունների միջև միջազգային հեղափոխական մրցության հարցերի նկատմամբ անպա-

տասխանատու վերաբերմունքի նման փաստերը պետք է դատաքննուվեն ամենախիստ ձեռով, վորովհետև խնդիրը վերաբերում է արտասահմանյան յեղբայրական սեկցիաների առջև մեր ունեցած պատվին, այն սեկցիաների, վորոնք մեր կազմակերպութունը համարում են ՄՈՊՐԻ առաջատար սեկցիա:

IV

Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԸ ամեն տարի կերտում է միջազգային քաղաքական կամպանիաներ, — մարտի 18-ին — ՄՈՊՐԻ միջազգային օրը, հունիսի 20-ին — Կլարա Յետկինի մանկան տարեգարծը, դեկտեմբերի 12-ին — ՄՈՊՐԻ յերկրորդ օրը, — Կանտոնի կոմունայի տարեգարծը, ապա „Քաղբանտարկյալների ծնունդը“ Բացի դրանից, մենք մեծ կամպանիաներ ենք մղում արտասահմանում տիրող սպիտակ տեռորի առանձին փաստերի կապակցությամբ: Բաժական է հիշեցնել այնպիսի կամպանիաներ, ինչպիսին են՝ Սկոտլանդի պատանիներին մահապատժի դեմ մղված պայքարը, Ավստրիայի փետրվարյան և Բոպանիայի հոկտեմբերյան մարտերին մասնակցողների ողնության կամպանիան: Շեֆության գծով նույնպես մղում ենք մի ամբողջ շարք կամպանիաներ, վորոնք կապված են առանձին քաղբանտարկյալների, սրինակ՝ Թեյմանի, Ռակոշիի, Թոմ Մունիի վրա վերցրած շեֆության հետ:

Հիշյալ կամպանիաները կազմակերպում, անց են կացնում և նրանց համար լիովին պատասխանատու յեն՝ Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԸ և նրա տեղական կազմակերպութունները: Բացի դրանից, մեր կազմակերպութունները, ինչպես և բոլոր խորհրդային հասարակական կազմակերպութունները, մասնակցում են միջազգային քաղաքական կամպանիաներին, — մարտի 8-ին, — Կանանց Միջազգային օրվան, մայիսի 1-ին, ոգոստոսի 1-ին — Միջազգային հակապատերազմական օրվան, Յերիտասարդության միջազգային օրվան և այլն:

Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԻ կիրառած կամպանիաների քաղաքական նշանակութունը բացատրիկ է և մեծ:

ՄՈՊՐԻ միլիոնավոր անդամներ և վոչ անդամներ հերքավում են այդ կամպանիաներին: Ինտերնացիոնալ դաստիարակության գործի համար վոչ պակաս նշանակութուն ունի ՄՈՊՐԻ մասնակցությունն այն կամպանիաներին, վոր կազմակերպում են կուսակցութունը և Խորհրդային Միության մյուս հասարակական կազմակերպութունները: Չէ վոր այդ կամպանիաներով ցուցադրվում է Խորհրդային Միության աշխատավորների քաղաքական, ինտերնացիոնալ հասունությունը: Մեր բարեկամներն ու թշնամիները մեծ ուշադրությամբ հետևում են այդ կամպանիաների ընթացքին:

Բոլորովին ավելորդ է տվյալ պլենումում ապացուցել, վոր Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԸ հիմնականում միանգամայն բավարար է անցկացնում միջազգային քաղաքական կամպանիաները: Ճիշտ կլինի, յեթե մենք այս պլենումում մեր գլխավոր ուշադրությունը կենտրոնացնենք մեր թերությունների վրա, վորոնք յեղել են կամպանիաները կազմակերպելու գործում:

Նախ՝ տեղական մի շարք կազմակերպութուններ տարբերություն չեն տեսնում յերկու կամպանիաների միջև, — այն կամպանիաների, վորի համար լիովին պատասխանատու յե ՄՈՊՐԻ կազմակերպութունը, որինակ՝ «Քաղբանտարկյալների ծնունդը», և այն կամպանիայի, վորին ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԸ մասնակցում է միայն իբրև բաղձաթիվ կազմակերպութուններից մեկը, — որինակ, Յերիտասարդության միջազգային օրը:

Յերկրորդ՝ մի շարք կազմակերպութուններ միևնույն չափանիշով են մոտենում բոլոր կամպանիաներին, առանց տարբերություն դնելու դրանց նշանակության ու բովանդակության միջև: Իրինակ՝ միևնույն մեթոդներով են անցկացնում Կ. Լիբկնիստի և Ռ. Լյուքսեմբուրգի մահվան տարեգարծը և ՄՈՊՐԻ միջազգային օրը, — մարտի 18-ը: Մինչդեռ առաջին դեպքում մենք, իբրև Մոպրի կազմակերպություն, նշում ենք զերմանական պրոլետարիատի յերկու անվան հարաջանների սպանության օրը, հետապնդում ենք կապիտալի կալանավորների վրա շեֆությունն ամրա-

պնդելը, իսկ յերկրորդ դեպքում մենք մարտի 18-ի որը անց
ենք կացնում վերադառնալով ՄՈՊՐԻ աշխատանքի հաշվետվության
և ստուգման օրը, աշխատավորների նոր լայն խավերը ՄՈՊՐԻ
շարքերը ներգրավելու օրը:

Մեր առաջ խնդիր է դրված՝ վերացնել դիմագրկու-
թյունը միջազգային կամպանիաներն անցկացնելու գոր-
ծում, — թե այն կամպանիաները, վոր մենք անց ենք կաց-
նում անմիջականորեն, և թե այն կամպանիաները, վորոնց
ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԸ սոսկ մասնակցությունն է ունենում:

Յերրորդ՝ տեղական կազմակերպությունների մի զգալի
մասը սպիտակ տեռորի դեմ կամպանիա անցկացնելիս
սկզբունքային քաղաքական տարբերություն չի տեսնում
մեզանում և արատասանում այդպիսի կամպանիաներ
անցկացնելու ձևերի ու մեթոդների միջև:

Կապիտալիստական յերկրներում աշխատավորները
վորոնք համախմբված են ՄՈՊՐՈՒՄ, բուրժուազիայի տեռորի
դեմ յելույթներ են ունենում իբրև կապիտալիստական
յերկրի հարստահարված դասակարգի ներկայացուցիչներ:
Մինչդեռ Խորհրդային Միության աշխատավորները, վորոնք
համախմբված են ՄՈՊՐՈՒՄ, արտասանմանի սպիտակ
տեռորի դեմ իրենց բողոքով հանդես են դալիս իբրև խոր-
հրդային հասարակայնության շոկատներից մեկը, իբրև պե-
տությունը պիտավորող խորհրդային պրոլետարիատի շոկատ-
ներից մեկը: Միանգամայն ակներև պետք է լինի, վոր
մեր կազմակերպությունների բողոքի ձևերը բոլորովին
այլ են, քան լուրջի այն ձևերը, վոր գործադրում են մեր
յեղբայրական կազմակերպությունները:

Սպիտակ տեռորի դեմ ՄՈՊՐԻ ստորին կազմակեր-
պությունների բողոքը, սպիտակ տեռորի առանձին զոհերի
պաշտպանությունը պետք է արտահայտվի նրանով, վոր
ՄՈՊՐԻ կազմակերպություններն ու մուրակները պետք
կոնկրետ պարտականություններ ստանձնեն մեր յերկրի
ժողտնտեսության առջև դրված արտադրական խնդիրները
կատարելու համար, պետք է նոր հարվածային բրիգադներ

ստեղծեն նրանց անունով, ուսումնասիրելով և կամա-
նիան, պետք է նոր անդամներ ներգրավեն ՄՈՊՐԻ շարքերը
և ապա — նամակներ ուղարկեն յինթաշնֆ քաղաքապե-
յաններին, հաղորդելով, թե մուրակները ինչ պարտա-
կանություններ են վերցրել ու կատարել տվյալ կամպանիայի
կապակցությամբ: Ահա թե մեզ ինչ է հարկավոր մեր
բանաձևերի փոխարեն, վորոնց մեջ գրում են. «մենք պա-
հանջում ենք, մենք բողոքում ենք»:

Երրորդ՝ հարկավոր է, ընկերներ, հաշվի առնել այ-
սօրվա քաղաքական պահանջները, վոր մեզ առաջադրում
է միջազգային ու ներքին դրությունը:

Մենք առաջին կազմակերպությունների
կողմից կամպանիաներ մղելու ցածր վորակը, վոր յերբեմն
անգրագիտության է հասնում:

Փաստացի լինելու համար բերեմ միջանի որիսակներ.
«Միջին Վոլգայի, այժմ Կուլբիշևի ՄՈՊՐԻ յերկր-
կամի նախադասության № 2 արձանագրություն
1934 թվի ապրիլին լսեցին՝ Փարիզի կոմունայի և
ՄՈՊՐԻ որվա 63-րդ տարեդարձն անցկացնելու օրդ-
յունքները: Վերոշեցին՝ մասնանշել այս տարի հիշյալ
կամպանիայի անբավարար կիրառումը, վոր հետևանք
է ՄՈՊՐԻ կազմակերպությունների մեծ մասի դան-
պաղաշարժության»:

Պարզ լինելու համար հիշեցնում եմ, վոր այդ յեղել է
ՄՈՊՐԻ համամիութենական IV համագումարին նախապա-
րաստվելու ժամանակաշրջանում, ՄՈՊՐԻ III ինտերնա-
ցիոնալ եստաֆետան անցկացնելու ժամանակաշրջանում:
Հարց է ծագում, յեթե այդ կազմակերպությունը, նրա
ղեկավարները մուրակն այդ յեռուն որերին դանդաղա-
շարժություն ցուցաբերեցին, հապա այդ ղեկավարներն
ինչպես են շարժվում մեր աշխատանքի սովորական որերին:

«Արևմտյան մարզկոմի նախադասության № 3 ար-
ձանագրություն: Լսեցին, ՄՈՊՐԻ որը — մարտի 18-ը
անցկացնելու մասին հորդեցին՝ հանձնարարել ընկ-
նախարհնելուն (հրահանգի) աշխատանքային կազմով

38/89.а / 19561

կազմել մարտի 18-ը անցկացնելու պլանը, այդ հար-
ցը համաձայնեցնելով կոմյերիտմիության և արհմի-
ությունների հետ»:

Հարց ե ծագում, ինչպես կարելի չե դրական արդյունքներ
սպասել, յերբ նախագահությունն այդպես բյուրոկրատաբար
ե վերաբերվում դեպի մեր կարեվորագույն կամպանիան:

Յերկրորդ, այդ վեր ժամանակից ե, վոր մենք ապա-
րատի առանձին աշխատողներին հանձնարարում ենք անց-
կացնել մարտի 18-ը:

Արևմտյան մարզի ընկերներ, յես ուզում եմ հիշեցնել
ձեզ. — ՄՈՊՐԻ որը, մարտի 18-ի որը, Խորհրդային Միութ-
յան ՄՈՊՐԻ Կենտկոմում նախապատրաստում են վոչ մի-
այն ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի քարտուղարության անդամ-
ները, վոչ միայն նախագահության անդամները, այլև ան-
ձամբ ու անմիջականորեն ընկ. Ստասովան, — ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ
Կենտկոմի նախագահը:

Հիմա միքանի որինակներ այն մասին, թե մեզանում
ինչպես են կիրառվում մատայական ձեռնարկումները,
ինչպես են անցկացվում յերեկոները և այլն:

1) Հանդիսավոր յերեկո, վոր նվիրված ե մարտի 18-
ին և կազմակերպված Կրամնոյարսկ կայարանում, կուլ-
տուրայի պալատում, շոգեքարշերի վերանորոգման գործա-
րանի ՄՈՊՐԻ կոմիտեյի նախաձեռնությամբ: Յերեկոյի
որակաբար. — զեկուցում Փարիզի կոմունայի մասին, ներ-
կայացում — «Զապան» պիեսը և... պարեր:

ՄՈՊՐԻ Գործկոմից պատվավոր նախագահության մեջ
ընտրում են ընկ. Ստասովային և ընկ. Դմիտրևին (°):
Պետք ե կարծել, վոր խոսքը ընկ. Գյորգի Դմիտրովի մասին
ե: Յուրաքանչյուր պիոներ գիտի, վոր Լայպցիգի դատա-
վարության հերոսի անունը Դմիտրով ե և վոչ թե Դմիտ-
րև, իսկ Կրամնոյարսկի մեր մոպրականները մինչև հի-
մա այդ չգիտեն:

2) Ուլլանովսկում, չուվաշական տեխնիկումների միա-
ցյալ միտինգում ընդունվում ե այսպիսի բանաձև. —

«Գերմանական Ֆաշիզմը արյունոտ տետրիստ,
վարձկան, կապիտալիստների շահերին ծառայող Հիա-

լերի գլխավորությամբ արյունոտ դատաստան ե պա-
րաստում ընկ. Թելմանին և Ռակոշին» (!):

3) Մոլոտովի անվան կոլանտեսության ժողովում
այսպիսի վորոշում ե ընդունվում. —

«Լսելով կուսակցության շրջկոմի և ՄՈՊՐԻ շրջկոմի
համակը, խստորեն բողոքում ենք կոմունիստական
կուսակցության առաջնորդներ ընկ. ընկ. Թելմանի և
Ռակոշիի նկատմամբ Հիտլերի նախապատրաստած
մահապատժի դեմ» (!):

4) Իվանովոյի ՄՈՊՐԻ մարզկոմն ուղարկում ե մի
վորոշում, վորն ընդունվել ե մարտի 18-ին, Կոլչակինի
պործարանի ինտերնացիոնալ յերեկոյին. —

«Փանաջում ենք անհապաղ ազատել բանտից գեր-
մանական արդեւտարիատի առաջնորդ ընկ. Թելմանին,
ինչպես նաև Ավստրիայում վերջերս Ֆաշիստական
դատարանի կողմից դատապարտված Ռակոշին» (!):
Ընկերներ, յեթե մեր բջիջների և շրջանային կոմի-
տեների ղեկավարները չգիտեն, թե ով ե Ռակոշին, չգիտեն,
վոր նա բանտարկված ե վոչ թե Գերմանիայում, վոչ թե
Ավստրիայում, այլ Հունգարիայում, չգիտեն, չնայելով,
վոր Ռակոշիի մասին շատ ե գրվել մեր մոպրական մամու-
լում և բոլոր թերթերում, ապա հարց ե ծագում, ինչ մա-
կարդակ ունի մեր ընկերների քաղաքական գրագիտու-
թյունը: Դա շատ արևելք վաստ ե: Այս պատճառով մենք
պետք ե լարենք մեր բոլոր ուժերը, վորպեսզի վերացնենք
այդ թերթիկումները: Ինչ ճանապարհով: Ուսուցման, մեր
ակտիվի գրագիտության բարձրացման համար պայքարելու
ճանապարհով:

V

Ընկերներ, մենք այստեղ առանձնապես պետք ե քն-
նարկենք մի հարց ևս: Այդ քաղբանտարկյալների շեփու-
թյան հարցն ե:

Ավելի քան մեկ միլիոն աշխատավորներ, հեղափոխա-
կան պայքարի մասնակիցներ, գտնվում են բանտերում, տա-
ժանակցության մեջ, համակենտրոնացման ճամբարներում:

ներանք համընդունակել են իրենց դատակարգի շարքերից, գտնվում են ծանր, յերբեմն անավոր, զարհուրելի պայմաններում, և չնայելով դրան, չի բնկնվում պայքարելու նրանց պրոլետարական կամքը: Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԻ պարտականությունն է ել ավելի ուժեղացնել քաղաքանախարհային շեֆության աշխատանքը:

Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի Նախագահությունն անցյալ տարվա ապրիլի 20-ի իր փորձումով տվեց շեֆական աշխատանքի գնահատականը, այդ աշխատանքը համարելով բոլորովին անբավարար: Այս բնագավառում ՄՈՊՐԻ կազմակերպության աշխատանքի այդ գնահատականը խիստ, բայց անկասկած ճիշտ է: Մեր շեֆական աշխատանքի հիմնական ցուցանիշներից մեկը ճեմական քաղ կոպեկն է: Այնուամենայնիվ մենք հսկայական ճեղքվածք ենք ունեցել շեֆական տասը կոպեկի վերաբերյալ առաջադրության և փաստական գանձման միջև, անդամավճարների և շեֆական տասը կոպեկի գանձման միջև: Թվում է, վոր տվյալ դեպքում փոշ մի ճեղքվածք չէր կարող լինել, քանի վոր յեթե վճարվում է շեֆական տասը կոպեկը, ուրեմն պետք է վճարվեն նաև անդամավճարները, յեթե վճարվում են անդամավճարները, ուրեմն պետք է վճարվի նաև շեֆական տասը կոպեկը: Սակայն տվյալ դեպքում մեզ մոտ ճեղքվածք կա,—1934 թվականին ամբողջ Միության մեջ անդամավճարները, գանձված են 44 տոկոսով, իսկ շեֆական տասը կոպեկը—29 տոկոսով:

ՄՈՊՐԻ կազմակերպությունները պետք է հարվածանորեն ձեռնամուխ լինեն շեֆական աշխատանքի վերաբերյալ ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի Նախագահության փորձումն իրադրոծելուն:

Պետք է ասել, վոր փոշ ամենուրեք տեղական կազմակերպությունների կողմից դեպի շեֆությունը մենք այդպիսի վերաբերմունք ենք նկատում:

Որինակ՝ Խաբարովսկի ՄՈՊՐԻ քաղկոմը գրում է.— «Շեֆության վերաբերմամբ զրույցները լավ չէ, սակայն միջոցներ ենք ձեռք առնում բարելավման համար: Յեկ

դրա հետ մեկտեղ Ուսա քաղաքի (Մախալին) ճապոնական նավթային կոնցեսիայի ՄՈՊՐԻ նոր բլիշը ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ Կենտկոմին հարցում է տնում քաղաքանախարհային շեֆությունը վերցնելու մասին:

Այսպիսով յերկրկոմի հենց կողքին քաղկոմը արձանագրում է, վոր շեֆության գործը վատ է, և բավականաչում է այդ մասին գրելով, իսկ Մախալինում ՄՈՊՐԻ բլիշի բաժանմունքն իր նախաձեռնությամբ շեֆություն է բնդանում առանց յերկրկոմի վորն է մասնակցության: Ինչպես տեսնում եք, տեղերում մուրալանները իրենց հաշիվ են տալիս շեֆության նշանակության մասին, իսկ մեր յերկրային կոմիտեներն այդ մասին իրենք իրենց հաշիվ չեն տալիս:

VI

Իմ գեկույցման վերջին բաժինը յեա ուզում եմ նվիրել մասնաշախն, ստորին ազիտացիային:

Միջազգային կյանքի վերաբերյալ ինֆորմացիան ամենուրյա անհրաժեշտություն է դարձել մեր յերկրի աշխատավորների համար: Մեր հազարավոր ախտվիպոսներն ուղեգրերով և ազանց ուղեգրերի, առաջադրություններով և առանց առաջադրությունների ամեն ոք խոսում են ՄՈՊՐԻ հարյուր-հազարավոր աշխատավոր անդամների ու փոշ-անդամների հետ, խոսում են Մուրի ինտերնացիոնալ յերեկոսներին, ժողովներում, խմբակներում, ինգիլիզուալ ու խմբակային դրույցների ժամանակ և այլն, խոսում են ամենաբազմազան հարցերի շուրջը, Խորհրդային Չինաստանի մասին, Իսպանիայի հեղափոխական պայքարի, մահապատժի քառապարտված գերմանական բանվոր ընկ. Շուլցի հերոսական վարքի մասին, անգլիական մինիստր լորդ Կըքապահ Իգենի Մոսկվա դալու, ճապոնական կոմունիստների հերոսության և տվյալ եռապում ՄՈՊՐԻ խնդիրների մասին, Սկոտլանդի պատանիների ազատության պայքարի ու կանանց միջազգային հակապատերազմական կոնգրեսի արգյունքները մասին և այլն:

Տեսեք, թե մեր կազմակերպությունն իր ոտորին, մա-

սայական ազիտացիայով ինչպիսի մեծ քանակությամբ հարցեր ե ընդգրկում։ Մեր կազմակերպությունն իր անդամների մեջ բացառիկ պատասխանատու քաղաքական աշխատանք ե կատարում։ Մենք մեր աշխատանքով հսկայական ոգուտ ենք բերում մեր յերկրին ե հեղափոխության գործին։ Այդ ժողովներում, զրույցներում ձևավորվում ե նոր, խորհրդային մարզը, նոր հայացքներով, նոր վերաբերմունքով դեպի աշխատանքը ե արտադրությունը, դեպի միջազգային հեղափոխական շարժման հարցերը։

Հարց ե առաջ գալիս, ապա ի՞նչպիսի վորակ ունի մեր ստորին ազիտացիան, մասսայական ազիտացիան, վորչափ խորը ե բազմակողմանիորեն ենք մենք ընդգրկում այն հարցերը, վոր շոշափում ենք ժողովներում, զրույցներում, ի՞նչ ձևվերով են շարադրվում մեր ղեկուցումները, զրույցները, կո արդյոք պարզություն, ճշգրտություն ե այլն։ Յուրաքանչյուրի համար պարզ ե, վոր ստորին ազիտացիայի վորակի համար մղվող պայքարը, — այդ խորհրդային Միության ՄՈՊՐԻ առջև դրված բոլոր խնդիրների հաջող կատարման պայքարն ե։ Կարճ ասած՝ հարց ե առաջ գալիս, արդյոք ամեն ինչ բարեհաջող ե մեղանում — այդ ձևկատարմամբ։

Այստեղ մի առանձին անհրաժեշտություն չկա ապացուցելու այն ճշմարտությունը, վորը ՄՈՊՐԸ հսկայական, տարիներով կուտակված փորձ ունի մասսայական ազիտացիա մղելու ասպարեզում, — թե ձևերի ե թե մեթոդների տեսակետից։

Բավական ե այստեղ համառոտ կերպով թվել մի քանի ստորադաս կազմակերպությունների աշխատանքի արդյունքները, վորպեսզի համոզվել, թե արդարացի յեն մեր յեզրակացությունները։

Լենինգրադում ընկ. Ստալինի անվան գործարանի ՄՈՊՐԻ բջիջը միմիայն 1934 թվականի ընթացքում կազմակերպել ե 340 յերեկո, ժողով ե զրույց։ 16 ցեխային բջիջներում կազմակերպվել են ՄՈՊՐԻ անկյուններ։ Ցեխային բոլոր բջիջները ներգրավված են այն պարտավո-

րությունների կատարման, վոր Լենինգրադի մարզկոմն ընդունել ե միջազգային մրցության ասպարեզում։

Մոսկվայի 1 Պետական համալսարանի ՄՈՊՐԻ բջիջը պարբերաբար բյուլետեններ ե հրատարակում, կազմակերպել ե մի շարք խմբակներ կապիտալիստական առանձին յերկրներում տիրող դքությունն ուսումնասիրելու համար, պարբերաբար կազմակերպում ե նամակների առաքումը քաղաքատարկայներին ե այլն։

«Ուկրկաբել» գործարանի ՄՈՊՐԻ բջիջը 1934 թվականի ընթացքում կարողացել ե արտասանմանյան կազմակերպություններին ու յենթաշեփ քաղաքատարկայներին ուղարկել 50 նամակ, վորոնց կազմելուն մասնակցել ե մոտ 600 մուրակա։ Բջիջը կազմակերպել ե 40 ընթերցում «Ինտերնացիոնալ Մայակի» ե առանձին բրոյուրների նյութերից, իր գործարանային թերթում տվել ե 29 «Եջեր», լուսաբանելով ՄՈՊՐԻ աշխատանքն ու խնդիրները, ե այդ բոլորի հիմունքով ՄՈՊՐՈՒՄ ներդրավել ե գործարանի բանվորների 82 տոկոսը։ Միանգամայն ճիշտ վարվեց ՈՒՍՆՀ ՄՈՊՐԻ կենսկումը, յերբ ընդհանրացրեց այդ բջիջի աշխատանքի փորձը, տվյալ նյութն ուղարկելով իր բոլոր կազմակերպություններին։

Այս բոլորը ցույց ե տալիս այն զգալի աշխատանքը, վոր մեր կազմակերպությունները կատարում են մասսայական ազիտացիայի բնագավառում։ Յեվ մենք առանձնապես կարիք չունենք այդ մասին յերկար խոսելու։

Բայց անհրաժեշտ ե, վոր մենք հենց այսօր, հաշվի առնելով մասնավանդ «Պրավդայի» ցուցումները (ապրիլի 7-ի առաջնորդող հոդվածը — «Ազիտացիան մեծ արվեստ ե»), հարց դնենք մեր մասսայական, ստորին ազիտացիայի թերությունների մասին։

«Պրավդան» գրում ե. —

«Ազիտացիան արվեստ ե։ Այն պետք ե կազմակերպել հմուտ կերպով։ Առանց բոլշևիկյան կազմակերպման այստեղ չի կարելի հաջողություններ ձեռք բե-

քել: Ազիտացիան մեծ գործ է և չի կարելի այն համա-
նարարել յերբորդկարգի աշխատողներին...» Յեւ ապա՝
«Վորպեսդի ազիտատորը բացատրի ուրիշներին, պետք
է վոչ միայն ինքը գրագետ լինի, այլև կարողանա ազի-
տացիա մղել: Թե ինչպես ազիտացիա մղել, — այդ
պետք է սովորել նույնիսկ այն դեպքում, յի՞թե գի-
տես, թե ինչ պետք է ասել»:

Մեր մասսայական, ստորին ազիտացիայի եյական թե-
թուլթյունն այն է, վոր մեր ստորին ակտիվիստները, վո-
րոնք զեկուցումներ ու զրույցներ են ունենում, չունեն
գրա համար անհրաժեշտ գիտելիքներ: Իհարկե, այսպեղից
էլ ստացվում են համապատասխան արդյունքներ:

Մեզ հարկավոր է բարձրացնել մեր ակտիվի քաղա-
քական գրագիտությունը և անհրաժեշտ ՄՈՊՐԻ ազիտատոր-
ներին կազերելը, վորոնք ծանոթ են միջազգային հարցերի
հետ: Հարկավոր է ստուգել նրանց աշխատանքի վորակը:
ՄՈՊՐԻ կոմիտեները վոչ միայն անձամբ պետք է ճանաչեն
զեկուցողներին, զրույցներ ունեցողներին կազմը, այլև ոչ սե-
ռավոր են գիտենալ, թե նրանցից յուրաքանչյուրն ինչ է
կարդում, ինչ թերթեր, ինչ ժուրնալներ, ինչ
գրքեր, — և ինչպես է յուրացնում կարդացածը: Միայն այդ
գեպքում նրանք կիմանան, արդյոք կարելի՞ չէ պատ-
գործել այդ զեկուցողին, զուցե կարելի չէ նրան
վստահել մի թեմա, իսկ մի ուրիշը չի կարելի վստահել, —
վոչ թե այն պատճառով, վոր նա արժանի չէ քաղաքական
վստահության, այլ այն պատճառով, վոր նա բավական-
աչափ գրագետ չէ:

Մեր ակտիվի մեջ պատահում են նաև այնպիսի զե-
կուցողներ ու զրույց ունեցողներ, վորոնք իրենց յերթ-
ներով մեզ ավելի շատ վնաս, քան օգուտ են բերում: Մոտ-
քը ժամանակակից Միտրաֆանուշկաների, այն մարդկանց
սերունդների մասին է, վորոնց մասին Սալտիկով — Շչեդ-
րինը իր ժամանակին ասում էր. —

«Միտրաֆանուշները չեն փոխվել: Նրանք արհամարհում են
աշխարհագրությունը, վորովհետև կուտակար նրանց կը-
հասցնի այնտեղ, ուր հրամայված է. նրանք չեն ուսումնա-

սիրում պատմությունը, վորովհետև պատմվ ծծմայրն
ամեն աեսակ պատմություններ է անում: Մի իրաժեշտ
նրանք պաշտպանում են համառությամբ, ձեռները գետի
առաջ տարածելու և բերանը բաց պահելու իրավունքը»:

Մեր Միտրաֆանուշները շմեցնում են, և վոչ թե օովո-
րեցնում: Բերեմ մի քանի փաստեր. —

1) 1935 թվականի մարտի 5-ին Մոլոտովի անվան
ակադործարանի ամերիկական ավանի տանտիրուհները
ՄՈՊՐԻ բլիշի ժողովն է (120 հոգի): Որակաւրգում — զե-
կուցում, — «Կնոջ մասնակցությունը հեղափոխական շարժ-
ման»: Ընկ Բելովը թվեր է բերում սպիտակ տետրի մա-
սին, ցույց է տալիս ՄՈՊՐԻ կազմակերպության գարդաց-
ման հիմնական ետապները, սկսած... 1848 թվից (»):

2) Արդյունաբերական մի խոշոր շրջանում, խմբակում
ներկա չէ ՄՈՊՐԻ շրջկոմի քարտուղարը: Նրան հարց են
տալիս, թե ինչու՞ կամավոր նվիրատվությունները փոխա-
րինվեցին շեֆական տասը կոպեկով: Նա պատասխանում
է. — «Փոխարինեցին, վորովհետև կամավոր նվիրատվու-
թյունները չեյին հասնում ըստ պատկանելույն, ոչ ոք
չուրս զրպանս էյին մտնում»:

Այդպիսի ազիտատորներին պետք է արգելել մտղա-
կան ամբիոնից խոսելը:

Մեր ստորին-մասսայական ազիտացիայի մի այլ եյա-
կան թերությունն այն է, վոր մի շարք կազմակերպու-
թյուններ չեն կարողանում իրենց մասսայական, ստորին,
ինտերնացիոնալ ազիտացիայի համար ոգտապործել բար-
հնարաժորությունները, վորոնք զոյություն ունեն մեր յերկ-
րում: Յես նկատի ունեմ առաջին հերթին մամուլն ու
ռադիոն: Այնպիսի կազմակերպությունների կողքին, ինչ-
պիսին են Ռբյուլի, Կիրովի, Լենինգրադի, Թուրքմենիայի
կազմակերպությունները, վորոնք ռադիոյի միջոցով պար-
բերաբար հաղորդում են զեկուցումներ, զրույցներ, աք-
տատահմանյան կազմակերպությունների նյութեր, քաղաքա-
տարկյալների նամակներ և նույնիսկ յերկշաբաթյա ռադիո
բյուլետեններ (Որյոլ), — մեզանում կան և այնպիսիները,
վորոնք բոլորովին չեն ոգտապործում ռադիոն:

Վերջին տարիներս մեր կազմակերպություններն ավելի և ավելի մեծ չափով են ոգտագործում մամուլը, տալով ինտերնացիոնալ հոգվածներ, քաղաքատարկյալների նամակներ, արտասահմանյան սեկցիաների նյութեր և այլն: Սակայն չեն այն դեպքերը, յերբ թերթերն ամբողջ եջեր են նվիրում միջազգային հարցերի և ՄՈՊՐԻ ինտերնացիոնալ աշխատանքի վերաբերյալ նյութերին: Անհրաժեշտ է նշել նաև այն, վոր միջանի տեղական կազմակերպություններ մասսայական տիրաժող, թուլցիկների ձևով տպում են քաղաքատարկյալների նամակները և ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան սեկցիաների նյութերը: Առանց վորևե չափազանցության կարելի չէ ասել, վոր մասսայական ագիտացիայի այդ ձևին պատկանում է առաջին տեղերից մեկը՝ մեր աշխատանքի ընթացքում: Ահա թե ինչու մենք անհրաժեշտ ենք համարում տվյալ պլենումում մի անգամ ևս հանձնարարել աշխատանքի այդ ձևը, վոր գործադրում են Պաշտկի շրջկոմը, Պերվոմայսկի շրջկոմը (Ուկրաինա), Բելոստոխայի ՄՈՊՐԻ կենտկոմը և այլն:

Դրա հետ միասին չի կարելի մի կողմ թողնել այնպիսի փաստերը, վորոնք տեղ են գտել անցյալ տարի Մագնիտոգորսկում: Մագնիտոգորսկի ՄՈՊՐԻ կազմակերպությունը կոմբինատի բանվորների անունով նամակ ստացավ լեհական Փաշիզմի կալանավորներից, — Լուցկի հռչակավոր դատավարության մասնակիցներից: ՄՈՊՐԻ կոմիտեն դիմեց խմբագրության, խնդրելով տպել այդ նամակը, վորպեսզի բոլոր բանվորները կարողանան կարգադրել մեքագիրը գտավ, վոր նամակը հետաքրքիր չէ բանվորների համար: ՄՈՊՐԻ կոմիտեն չառարկեց, և նամակը թաղվեց առանց լույս տեսնելու: Յերեք ամսից հետո ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կենտկոմն իմացավ այդ վրդովեցուցիչ փաստը, — իմացավ վոչ թե Մագնիտոգորսկի կոմիտեից, այլ իր ակտիվիստներից: Նամակը տպվեց: Սակայն փաստը մնում է փաստ. — ՄՈՊՐԻ կոմիտեն, փոխանակ այդ մասին հաղորդելու ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կենտկոմին և կուս կազմակերպու-

թյանը, որեկտրիվորեն ինքը դարձավ խմբագրության սխալ տեսակետի կողմնակից:

Յեթե լավ հետամուտ լինենք, ապա այդպիսի փաստեր կարող ենք հայտնաբերել նաև ուրիշ շրջաններում: Իհարկե, նման դրությունն անհանդուժելի չէ մեր սրայմաններում, մանավանդ XVIII կուսհամագումարում ընկեր Ստալինի տված պատմական գեկուցումից հետո, վորտեղ ընկ. Ստալինն առանձնապես շեշտեց մեր և միջազգային պրոլետարիատի յեղբայրական, ինտերնացիոնալ կապերի ամրապնդման խնդիրները:

Ուզում եմ պլենումի ուշադրությունը հրավիրել մասսայական աշխատանքի մի ձևի վրա, վորն ըստ իս, մեր գյուղական բջիջներն ուղղակի չգիտեն: Մի անգամ յես գնում եյի գյուղական ճանապարհով, — Կոլրովսկի շրջանում: Ծանապարհի շրջադաբձի մոտ, կանաչ վարսակի արտից վոչ հեռու, նկատեցի մի սյուն, վրան փակցրած տախտակով, վորի վրա գրված էր. — Վարսակի այս արտը ցանել է ՄՈՊՐԻ անվան կոլտնտեսության մոպրական բջիջը հողուտ Խալիայի Պորտո-Լոնգոնի բանտի յենթաշեփ քաղաքատարկյալների, և ապա — նախագահի ու ՄՈՊՐԻ բջիջի քարտուղարի խորագրությունը: Դա այն բջիջն է, վոր կոլտնտեսությունում ՄՈՊՐԻ աշխատանքը լավ կատարելու համար ՄՈՊՐԻ կենտկոմից մի տրակտոր ստացավ:

Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԸ ամեն տարի ՄՈՊՐԻ տասնյակ հազարավոր ինտերնացիոնալ հեկտարներ է ցանում: Դրանք գտնվում են մեր մեծ Միության անծայրածիր տարածություններում: Ամեն ոք մեր հեկտարների կողքից սայլերով, ձիերով ու վոտով անցնում են հարյուրավոր կոլտնտեսականներ ու կոլտնտեսուհիներ, ծերեր ու յերիտասարդներ, և վոչ վոր չգիտե, վոր այս ինչ հողամասում գտնվում է մոպրական հեկտարը: Այդպիսի տախտակներ փակցնելը մեծ նշանակություն կունենար ինտերնացիոնալ կապի պրոպագանդի և ՄՈՊՐԻ ինտերնացիոնալ հեկտարներ ցանելու գործում:

VII

Յեւ կուգելի իմ գեկուցումը վերջացնել հետևյալ

առաջարկով: Արդեն այնքան ել հեռու չէ Հոկտեմբերյան մեծ հեղափոխութեան 20-ամյա հորելյանը, այն հեղափոխութեան, վորը նոր դարաշրջան բացեց մարդկութեան պատմութեան մեջ: Մեր հեղափոխութեան 20-րդ տարեդարձը մի մեծ տոն կլինի ամբողջ աշխարհի աշխատավորների և հարստահարվածների համար: Յեթե հաշվի առնենք այն ժամանակը, վոր պահանջվում է մեր բլիշի նամակը մինչև հեռավոր կապիտալիստական մի յերկրի, դիցուք Մանրիկայի ՄՈՊՐԻ բլիշին հասնելու համար, յեթե հաշվի առնենք, թե վորչա՞մբ բարդ ու դժվար է մեր փաստաթղթերն ուղարկել մեր յենթաշէֆերի հասցեյով, ապա այն ժամկետը, վոր մնում է մինչև հիշյալ հորելյանը, մեզ համար խիստ փոքր է և արդեն նախապատրաստվել է հարկավոր:

Մենք պետք է ամեն որ, ամեն ժամ, առանց ձեռներս ծայելու, աշխատենք ինտերնացիոնալ կապն ամրապնդելու համար: Հարկավոր է, վոր մենք ինտերնացիոնալ կապը ոգտագործենք Մորհրդային Միութեան մեծ նվաճումների պրոպագանդի համար: Հարկավոր է նամակագրութեան և մրցութեան միջոցով ոգնել ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան կապակերպութեաններին այն պայքարում, վոր նրանք մղում են մասսայական կազմակերպութեաններ ստեղծելու նպատակով: Մեզ հարկավոր է ոգտագործել ինտերնացիոնալ կապը, վորպեսզի Մորհրդային Միութեան մոսկովականները բազմակողմանիորեն ուսումնասիրեն կապիտալիստական յերկրների կյանքը:

ԽՍՀՄ բանվոր դասակարգի և կապիտալիստական ամբողջ աշխարհի աշխատավորների միջև ինտերնացիոնալ կապերն ամրապնդելու խնդրի իրագործման պայքարում, — մի խընդիր, վորը առաջադրել է ընկեր Ստալինը, — մեր կազմակերպութեանը պետք է լինի առաջավոր շարքերում:

ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ ԿԵՆՏԿՈՄԻ 3-ՐԴ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԲԱՆԱՁԵՎԸ

ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ ԿՄՊԻ ԱՍՊԱՐԵՉՈՒՄ ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՃԸԿ. ՏԵՍԵԼՄԱՆԻ զեկուցման առթիվ,

Մորհրդային Միութեան սոցիալիստական շինարարութեան հսկայական հաջողութեանների, կապիտալիստական ու դադութային յերկրներում հեղափոխական շարժումը ծավալվելու և նոր իմպերիալիստական պատերազմի, — առաջին հերթին Մորհրդային Միութեան դեմ պատրաստվող պատերազմի աճող սպառնալիքի պայմաններում քաղաքական բացառիկ նշանակութուն և ստանում այն աշխատանքը, վոր ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կազմակերպութեանները կատարում են ինտերնացիոնալ կապի առպարեզում: Ինտերնացիոնալ կապի աշխատանքը նպատում է արտասահմանի աշխատավոր մասսաների համերաշխութեան, միասնական ֆրոնտի ամրապնդման, — սպիտակ տեռորի, ֆաշիզմի ու պատերազմի նախապատրաստութեան դեմ նրանց մղած պայքարում, ժողովրդականացնում է սոցիալիստական շինարարութեան վիթխարի հաջողութեանները, ԽՍՀՄ աշխատավոր մասսաների կուլտուրական ու նյութական բարեկեցութեան վերելքը, և արտասահմանի աշխատավոր մասսաներին վոգեվորում է Մորհուրդների յերկիրը պաշտպանելու համար:

ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի յերրորդ պլենումը մասնաճյուղում է, վոր չնայելով ինտերնացիոնալ կապի առպարեզում ՄՈՊՐԻ աշխատանքի որավուր աճող քաղաքական նշանակութեան, այդ կարեվորագույն ճակատամասում կան մի շարք կարեվորագույն թերութեաններ:

ա) Արտասահմանյան կազմակերպությունների ու յենթաշեֆ քաղաքատարկյալների հետ պահպանվող նամակագրությունը, չնայելով առանձին կազմակերպությունների (Անթիոքյադի, Մոսկվայի, Բելոռուսայի) նվաճումներին, ամբողջովին վերցրած անբավարար է: ՄՈՊՐԻ կոմիտեները չեն ղեկավարում բՆԻՇների այս կարևոր աշխատանքը: ԲՆԻՇները գրում են շարունակական բնույթի նամակներ, ուր գերակշռում է Խորհրդային Միության մակերեսային լուսարանությունը:

բ) Անբավարար է ՄՈՊՐԻ կոմիտեների և բՆԻՇների այն կազմակերպչական մասնաշաղկան աշխատանքը, վոր կատարվում է արտասահմանյան կազմակերպություններից ու քաղաքատարկյալներից ստացված նամակներն ու նյութերը մամուլում, ռադիոյում և մասնաշաղկան ժողովներում ոգտագործելու համար: Ղրա հեռանկարով ստացվող նյութերը չեն համարում ՄՈՊՐԻ անդամներին, աշխատավարձական լայն մասնաշին և աշխարհով կորցնում են իրենց արժեքը:

գ) Շեֆական տասը կոպեկի հավաքման դժով ՄՈՊՐԻ կազմակերպությունները բոլորովին անբավարար են կատարել իրենց պարտավորությունները այն քաղաքատարկյալների հանդեպ, վորոնց վրա շեֆություն է վերցրած: 1933 թվականին առաջադրությունը կատարված է 13,4 տոկոսով, 1934 թվականին — 29 տոկոսով:

դ) Մի շարք կազմակերպություններ (Գորկովյան, վրացական և այլն) անբավարար են կատարել իրենց պարտավորությունները, վոր ստանձնել են արտասահմանյան յեղաշարական կազմակերպությունների հետ միջադպրային հեղափոխական մրցաթյան մեջ մտնելու պայմանագրերի համաձայն:

յե) ՄՈՊՐԻ բՆԻՇներում մասնաշաղկան ստորին ազիտացիան, չնայելով առանձին նվաճումներին, յեա է մնում ժամանակակից պահանջներից, վորոնք ներկայացվում են մեր կազմակերպություններին:

Ինտերնացիոնալ կապի ասպարեզում ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ աշխատանքի այդ թերությունները բղխում են նրանցի, վոր ՄՈՊՐԻ տեղական կազմակերպությունները (մարզային

յերկրային ու հանրապետական կոմիտեները) թերագնահատում են այս աշխատանքը և անբավարար է ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կենտկոմի կապի բաժնի ղեկավարությունը:

ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կենտկոմի յեռադ պլենումը վորոշում է.

1) ՄՈՊՐԻ բՆԻՇում մասնաշաղկան ազիտացիայի հիմնական ձևը համարել մասնաշաղկան ժողովներն ու զրույցները (կոլեկտիվ և անհատական): Այդ աշխատանքի ծանրություն կենտրոնը պիտի դառնա զեկուցողների ու զրուցողների ընթրությունն ու սրանց հրահանգումը, այն հաշվով, վոր զեկուցումներն ու զրույցները լինեն խորապես բովանդակալից և քաղաքականապես անսայթաք: Զեկուցողների և զրուցողների անհատական ցուցակը ՄՈՊՐԻ բՆԻՇ կողմից պետք է ներկայացվի ՄՈՊՐԻ շրջկոմին, վորի նախագահությունը հաստատում է այդ ցուցակը:

Պլենումը հանձնարարում է բոլոր տեղական կազմակերպություններին՝ ինտերնացիոնալ կապն ընդլայնելու և ամրապնդելու նպատակով առավելագույն չափով ոգտագործել տեղական մամուլն ու ռադիոն, արտասահմանյան կազմակերպությունների նյութերը և քաղաքատարկյալների նամակները լուսարանելու համար: Ինտերնացիոնալ կապի վերաբերյալ արտասահմանյան նյութը (յենթաշեֆ քաղաքատարկյալների նամակները, նյութեր կապիտալիստական յերկրների բանտերի մասին) պետք է լայն չափով ոգտագործվի մասնաշաղկան ստորին ազիտացիայի ժամանակ, աշխատավոր մասնաների ինտերնացիոնալ դատարարական յուլատակով:

ՄՈՊՐԻ բՆԻՇների կողմից ՄՈՊՐԻ կուլտուրական, քաղաքականապես անսայթաք և իր ձևավորումով հետաքրքիր անկյան կազմակերպումը պետք է լինի ստորին կազմակերպությունների մասնաշաղկան աշխատանքի հիմնական ձևերից մեկը: Պլենումն անհրաժեշտ է համարում սահմանել այն հաստատուն զրույցները, վոր անկյունում աշխատելու համար ՄՈՊՐԻ բՆԻՇը ստուգված ակտիվիստներից պետք է նշանակի պատասխանատու ղեկավար, վորը ՄՈՊՐԻ անկյան աշխատանքի համար անձնապես պատասխանատու յե բՆԻՇի առաջ:

Ե) Միջազգային ֆադաֆական կամպանիաները հան-
դիսանում են ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ աշխատանքի կարևորագույն
հանգամանակներից մեկը: Ստանձնահատուկ ուշադրութեան
պետք է դարձնել ՄՈՊՐԻ միջազգային, որացուցային
կամպանիաներն անցկացնելու վրա, վորոնց հաջող կատար-
ման համար պատասխանատու յեն ՄՈՊՐԻ կազմակերպու-
թյունները (մարտի 18, — ՄՈՊՐԻ միջազգային որը, Կլարա
Ցեակինի մահվան տարեդարձը, Կանտոնի կոմունայի տարե-
դարձը — ՄՈՊՐԻ յերկրորդ որը, «Բաղրանտարկյալները
ծնունդը»): Միջազգային կամպանիաները պետք է ճշգրիտ-
առն միջազգային պրոպեդանդիստի հետ ինտերնացիոնալ
կապի հետադա ամրապնդման և սոցիալիստական շինարա-
բության ինդիքների շուրջը ԽՍՀՄ աշխատավորներին
մոբիլիզացիայի յենթարկելուն: Պլենումը բոլոր տեղական
կազմակերպությունների ամենալուրջ ուշադրութեան և
հրավիրում այն խնդրի վրա, վոր անհրաժեշտ է մանրակր-
կիտ պատրաստվել միջազգային կամպանիաների անցկաց-
ման և բազմակողմանիորեն հաշվի առնել դրոնց արդյունք-
ները:

Պլենումն առանձնապես ընդգծում է, վոր ՄՈՊՐԻ
միջազգային որը, — մարտի 18-ը, ՄՈՊՐԻ մղած այդ կարե-
վորագույն կամպանիան մեծ նշանակութուն ունի ինտեր-
նացիոնալ կապի վերաբերյալ ՄՈՊՐԻ ամբողջ գործունե-
ությունը հետադալում ամրապնդելու և ծավալելու գոր-
ծում: Այդ որվա կապակցությամբ տալով իրենց ամբողջ
գործունեության հանրագումարները, ՄՈՊՐԻ կազմակեր-
պությունները պետք է մի առանձին խնամքով հայտնաբե-
րեն ինտերնացիոնալ կապի առաջարկում յեղած նվաճում-
ներն ու թերությունները, այս աշխատանքին ներգրավելով
բազալի և գյուղի աշխատավորների լայն խավերին:

Յ) Ցենթալեճ ֆադրանգարկյալներին ցույց տալով
նյութական ոգնությունը բացի անդամավճարներից, նաև
շեֆական տասը կոպեկն է, վոր ստացվում է հոգուտ յեն-
թաշեֆ քաղբանտարկյալների սղնության Ֆոնդի: Պլենումը
ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ բոլոր կազմակերպություններին պարտա-
վորեցնում է տեղական կազմակերպությունների աշխա-

տանքը կազմակերպել այնպես, վոր 1935 թվականին
ապահովվի շեֆական տասը կոպեկի դանձումը 100 տոկո-
սով:

Բացի դրանից, պլենումը ՄՈՊՐԻ բոլոր տեղական
կազմակերպությունների առաջ դնում է հետևյալ խնդիրը. —
ընթացիկ տարում վոշ միայն ապահովել ՄՈՊՐԻ 32000
ինտերնացիոնալ հեկտարի ցանքը, — հոգուտ յենթաշեֆ
քաղբանտարկյալների, — այլև կազմակերպել ՄՈՊՐԻ ցան-
ված հեկտարների բերքի լրիվ հավաքումը, բերքն իր ժա-
մանակին պետության հանձնելը և միջոցների լրիվ փո-
խադրումը ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ Կենտրոնական Կոմիտեին:

Զ) Մուրի բիջներին ու կոմիտեներին ինսերնացիոնալ
նամակագրությունը: ՄՈՊՐԻ տեղական բիջներն ու կոմի-
տեները պետք է վճռականապես հրաժարվեն ՄՈՊՐԻ
արտասահմանյան կազմակերպությունների ու յենթաշեֆ
քաղբանտարկյալների վոշ-կոնկրետ ու պատահական նա-
մակներ զրելուց: ՄՈՊՐԻ բիջները պետք է ուշադրութեան
դարձնեն այն հանգամանքի վրա, վոր անհրաժեշտ է դի-
ֆերենցիալ մոտեցում ունենալ ուղարկվող նամակներին,
հաշվի առնել այն յերկրների ու վայրերի առանձնահատ-
կությունները, ուր հասցեագրվում են այդ նամակները:
Նամակները պետք է լինեն քաղաքականապես զրադետ,
առավելագույն չափով հասկանալի և վոշ մեծ ծավալով:
Սյն նամակը, վոր ուղարկվում է արտասահմանյան կազ-
մակերպության կամ յենթաշեֆ քաղբանտարկյալներին,
պետք է հաստատվի բիջի բյուրոյի նիստում և ստորա-
գրվի բիջի բյուրոյի անդամների կողմից:

Պլենումը բացարձակապես ճիշտ է համարում ԽՍՀՄ
ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի սահմանած այն սխտեմը, վորի համա-
ձայն բիջները արտասահմանյան կազմակերպություններին
ու յենթաշեֆ քաղբանտարկյալներին հասցեագրված իրենց
նամակները անմիջականորեն ուղարկում են ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ
Կենտկոմի հասցեյով, և վոշ թե շրջկոմների ու մարզկոմ-
ների միջոցով: Ազգային հանրապետություններից ու մար-
զերից նամակները պետք է ուղարկվեն համապատասխան
ազգային լեզուներով, հաշվի առնելով, վոր նամակներին

ընազդերը ուղարկվում են ըստ պատկանելույն:

ՄՈՊՐԻ բշիջներն ու կոմիտեները իրենց նամակներում ամենից առաջ և զլխավորապես պետք է յուսաբանեն աշխատավորների կյանքը, աշխատանքը սոցիալիստական շինարարության ֆրոնտում, իրենց հիմնարկության կամ ձեռնարկության նվաճումները և ՄՈՊՐԻ բշիջի մասնակցությունը իր ձեռնարկության ամբողջ աշխատանքին: Գլխավոր ուղադրությունը պետք է դարձնել նոր մարդկանց, — սոցիալիզմի շինարարության հարվածայիններին ցուցադրելու վրա:

5) Միջազգային հեղափոխական մրցություն: Մատնանշելով հեղափոխական մրցության աշխատանքի միանգամայն անբավարար ծավալումը, պլենումը Խորհրդային Միության ՄՈՊՐԻ բոլոր կազմակերպությունների ուղադրությունն է հրավիրում մեր կազմակերպությունների կնքած պայմանագրերի քաղաքական նշանակության վրա, ինչպես և մեր այն կազմակերպությունների քաղաքիկ պատասխանատվության վրա, վորոնք պայմանագրի համաձայն պարտավորություններ են վերցնում արտասահմանյան սեկցիաների առաջ: Յուրաքանչյուր կազմակերպություն պետք է ապահովի ՄՈՊՐԻ բոլոր բշիջների մոբիլիզացիան, ստանձնած պարտավորությունները կատարելու համար:

Հեղափոխական մրցության աշխատանքի ընթացքում ՄՈՊՐԻ կազմակերպությունները պետք է ղեկավարվեն հետևյալով:

ա) Պայմանագիրը պետք է հասցնել յուրաքանչյուր ստորին բշիջի:

բ) Անհրաժեշտ է ապահովել ՄՈՊՐԻ արտասահմանյան մրցող կազմակերպության հասցեյով իր ժամանակին յեռամայակային հաշվետվությունների առաքումը, պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները կատարելու մասին:

գ) Մարզկոմի, յերկրկոմի, ազգային կենտկոմի յուրաքանչյուր պլենումում պետք է հաղորդագրություն լսել միջազգային հեղափոխական մրցության պայմանագիրը կատարելու ընթացքի մասին:

6) ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կազմակերպությունների աշխատանքում պետք է առանձին տեղ դրավի կազմակերպությունների մրցումը Կլաւ Ցեսկինի անվան սարեկան մրցանակը ստանալու համար, ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ հանրապետական, յերկրային, մարզային, յերկաթուղային ու շրջանային կազմակերպությունների աշխատանքի լավագույն ցուցանիշների համար: Պլենումը պարտավորեցնում է բոլոր կազմակերպություններին՝ ակտիվորեն անցկացնել այդ կամպանիան, հիմնվելով Կլարա Ցետկինի անվան մրցանակի վերաբերյալ կանոնադրության վրա, վորը 1934 թվականի նոյեմբերի 20-ին հաստատել է ԽՍՀՄ ՄՈՊՐԻ կենտկոմի նախագահությունը:

7) Պլենումը պարտավորեցնում է բոլոր կազմակերպություններին (հանրապետական, յերկրային, մարզային, յերկաթուղային, շրջանային կոմիտեներ և բշիջներ) ապահովել ինտերնացիոնալ կապի աշխատունակ սեկցիաների ստեղծումը, վորպես մի ձև, վորով ակտիվ պետք է դաստիարակվի մասսայական ինտերնացիոնալ աշխատանք կատարելու համար: Ազգային կենտկոմներին, յերկրկոմներին, մարզկոմներին, յերկաթկոմներին ու շրջկոմներին կից՝ ինտերնացիոնալ կապի սեկցիաների ղեկավարությունը պետք է հանձնարարվի կոմիտեյի նախագահության անդամին, իսկ վործարանային կոմիտեներում ու բշիջներում — նախագահին, քարտուղարին կամ բշիջի ու կոմիտեյի բյուրոյի ստուգված, քաղաքականապես գրագետ անդամին:

ՄՈՊՐԻ մարզային, յերկրային, հանրապետական կոմիտեները հերթական պլենումներում պետք է հատկապես քննարկեն ինտերնացիոնալ կապի ասպարիզում տեղական կազմակերպության կատարած աշխատանքը:

8) Պլենումը հանձնարարում է տեղական շրջանային, մարզային, յերկրային ու հանրապետական կազմակերպություններին՝ մոպրական հատուկ առաջարկները տալ շրջանային թերթերին, հաշվի առնելով Պաշի և Բելոուսիայի մոպրականների փորձը:

«Ինտերնացիոնալի մայակ» և «Մոպր դա բաբառու» ժուրնալների խմբագրությունները պետք է լայն չափով

լուսաբանեն առաջադր կազմակերպությունների փորձը
ինտերնացիոնալ կապի աշխատանքի ընազավառում:

9) Պլենումն առաջարկում է ՆՍՀՄ ՄՈՊՐԻ Կենտկոմի
նախագահություն՝ կանոնադրություն մշակել ՆՍՀՄ ՄՈՊՐԻ
կազմակերպությունների և այլ հասարակական կազմակերպու-
թյունների միասնական աշխատանքի մասին, — վերոնշյալին,
տեղնացիոնալ կապ են սահմանում (արհմիություններ,
«Պրավդա» թերթի խմբագրություն, կոմյերիտմիություն-
Մարտնչոզ անաստվածների միություն, Համ. ԼԿՅՆՄ Կենտ-
կոմի՝ մատաղ պիոներների բաժին և այլն), և այդ կանո-
նադրությունը համաձայնեցնել շահագրգռված կազմակեր-
պությունների հետ, այնուհետև ուղարկել տեղերը, նրա
նով ղեկավարվելու համար:

ՀՀ Ազգային գրադարան

v. 81
80

27